

Latweefchu Uwises.

Ur augstas Gewefchanas = Rummissiones fiana un nowehleschanu.

Nr. 32. Zettortdeenâ 12tâ Augustâ 1826.

No Engurehm, Augusta mehnesi.

Jau wairaf ne kâ 40 gaddi irr, ka ta pehrschana jeb masgaschana juhraſ uhdeni muhsu juhra zehluſees un ikgaddus naw mittejuſees. Ir schinni lohti karſtâ un ſiltâ waſſarâ gan zitti zeenigi kungi ar ſaweem peederrigeem to juhramallu apmeklejuſchi; bet taſ ſkâtliſ ne bija tik leelſ, un ir taſ isluſteſchanaſ un lihgsmaſ ſaeſchanaſ ne bija tik beeſaſ, kâ eekſch zitteem gaddeem. Pee pehrſchanaſ bija laiſſ kâ gaiſſ lohti iſbewigſ, bet ta naudaſ dahrdſiba noturreja zittuſ pee juhramalla ilgi kawetees. Pee ta bija daſcha atminneſchana taſda, kaſ firſdnofkumſchanaſ pazehle. Ikweeſſ pee muſſ, kaſ dſihwſ, wehl atminn to waſſaru, kur muhsu wiſſſſchehliga Keiſerene, Eliſabete Alekſejewna, kaſ ſchinni gaddâ arridſan pee Deewa nogahjuſi, 6 neddelas Pleenu muſſſchâ dſihwoja un Pleenu juhra pehraſ. Kâ lihgsni, kâ preezigi 1810 — jau 16 gaddi pagahjuſchi — toreiſ taſ pehrſchanaſ laiſſ tappe nodſihwohtſ. Taſſ pateeſaſ ſihmeſ no zeenigaſ Keiſereneſ ſchehlaſtibas un laiſnibaſ, kaſ taſſ ſinn, lai atminn, kaſ ne ſinn, lai laſſa! To ohtru deenu pehz taſſ abrauſſchanaſ, ta likke diwi labbaſ ſaimneezeſ no abbaſhm Plunzu ſehtahm ataiſzinaht un ſcheem bija to pirmu reiſi Keiſerenei jaewadda eekſch juhra, kamehr patte maſ daudſ apraſtu un to weetu preekſch pehrſchanaſ patte iſlaſſitoſ. Par to weenigu gahjumu abbi tappe ar 2 ſeltagabbaleem apdahwinati. Kad nu par diwi neddelahm Keiſerene jau bija pehrufeſſ un ar teem Latweectem maſ daudſ apradduſſi, ta likke leelu patiſſchanaſ pee teem lautineem nomanniht. Daſchu deenu rihtâ agri tai tikke par Pleenu kalneem un laukeem ſeereht, un ar preeku ta ſkâtijahſ laudiſ ſtrahdajam. Tapehz ta likke weenâ deenâ tanni jaukâ Pleenu muſſſchaſ dahrſâ Latweectu

mahteſ ar ſaweem behrneem ſanaht, un ſanahekufſchi, ta ſarunnajahſ maſ daudſ ar mahteſhm un glaimoja toſſ behrninuſ. Al kâ jauki taſ bija ſkâtiteeſ! Ur jauku, wehl muſſſcham ne bauditu meelaſtu tappe wiſſi pazeeniti, un Keiſerene ar preeku ſkâtijahſ, kâ tee behrnini ehde un pachde. Weenâ lohti jaukâ un ſiltâ waſſarâ bija no teem leekungeem, kaſ no Pehterburga Keiſerenei bija lihſſ atnahkufſchi, weeſſ luſteſ legheriſ ſagahdahtſ, kur leela muſſiſe un wiſſadaſ ſpehleſ tappe turretaſ. Taſ kungſ, kaſ toreiſ Pleenuſ turreja, likke uſ to augſtaku kalnu weenu augſtu tohrni uſzelt (Bellwedere), no kurra wiſſu juhru un widdu lihſſ paſchu Rihgu warr pahſſkâtiht. Schiſ bija noliktſ no ſemmeſ lihſſ paſchu wirſu ar eljeſ luktoreem, ſilleem, dſelteneem, ſatteem un ſarkaneem, kaſ wiſſi degge. Tam tohrnim pretti degge eljeſ lukturi uſ zitteem augſteem kalneem ar ſtekkem, zittſ zittam pretti ſtahditeem. Tê paſcha Keiſera un Keiſereneſ wahrdi bija ugguni laſſami. Weenâ leelâ ſalkâ buhdê, no eglu ſarreem taiſita, tappe leelſ wakſariniſch turrehtſ. Pehz tappe weeſſ ſkunſtigſ uggunſ nobeſſmahtſ, un tã no pulkſten peezeem lihſſ weeneem pehz puſſnahtſ pakawejaſ patte Keiſerene legheri. Lohti leelſ pulkſ zilweku bija no wiſſeem pilſateem un muſſſcham ſabrauziſ, tã ka Pleena kalni no laudim tã kâ nolſahti bija. No ta laika dabbuja taſ kalnſ ar to tohrni to wahrdu: Eliſabeteſ augſtumuſ (Eliſabethſ Höhe), kaſ wehl ikweenam azzis lezz, kaſ garram brauz. Ikdeenaſ uſ waſſara puſſeſ Pleenu aprinki, kur taſ widduſ jo jaukaſ bij, Keiſerene gan nobrauze, gan nojahje, un ta jauka Zehrkſteſ muſſſcha un winnaſ dahrſ tappe beeſi apmeklehtſ. Kad nu taſ pehrſchanaſ laiſſ bija nobeigtſ un Keiſerene atkal uſ Pehterburgu

nobrauze, tappe tee, kas tai bija kalpojūshi, ihpāshi labbi apdahwinati, un Pleena kungs dabūja weenu tabakas dohsti no skaidra selta, ar weenu bildi us wahku, aplīktu ar dahrgeem diamanta afimneem, kurrās wehrība tappe 600 dahlderus spreeska. Pleena sehts widdū bija par to laiku weens telts pār basnizu ustāfīhts, fur it rīhtōs, kà zehlfusees, Keiserene nogahja sawu deewakalposchamū padarriht. Us to weetū tappe pehz tahs nobraufschanas weens jauns ohsols eestahdīhts, kas nu, itt jauki labbi kohphts, aug un salto, un us fīnteneem no gaddeem nosīhmehs to gaddu 1810, kurrā nelaiķa Keiserene Kurfemmes juhrmallu tik lohiti pagohdinajūsti. Wīffī laudīs tai, nobrauzohht, ilgu wesselibū un ilgu labbu muhschu atwehleja. Bet ak! Deews to zittadi bija nodohmajīs. Keisers kà Keiserene, kas jau schīnnī pasaulē kà Engeli starp zihwekeem dshīwoja, spīhd nu kà faules, debbes Engelu pulkā! B — t.

No k r u s s a s.

Illustres aprīnkī treschā Juhniusa deenā bija leela krussa, kas Karolīnās muischā wīffūs kungā un lauschū laukūs nomaitaja. Dīschā Koplawā septīni fainneeki tappe aīsnenti, bet masā Koplawā wīffī lauķi tappe nojīrstī. Ilgē (Ilfensee) irr 70 puhru weetās rudsu nonemtas. Schī krussa nahze ar leelu wehtru, kas daudf jūmtūs noplehse un schēhni apgahse. No Kurfemmes schīs krussas gāīfs us Wīdsemni deewahs, un zettortā Juhniusa deenā Walmareš un Berro aprīnkī plohsījahs, fur lihds 150 puhru weetās rudsu nomaitaja; treschā deenā, kà peektā Juhniusā, tas gāīfs Wendenes puffē pagreesahs un tur pee laukeem un kohkeem leelū skahdi darrija. Tā schīs fīhwāīs gāīfs trīhs deenas apfahrt irr staigajīs pohstīdams, eekam spehfs wīnnam nogurre.

— 3.

Ceļsch Kamtschatkas, itīn tableja Sīberījās semnē, irr tannī pilfatā, ko Pehtera-Pahwīla ohstu sauz, 25tā Aprīlā weens wezs wīhrs nomīrrīs, Jwans Golzow wahrdā. Schīs pašchā sawā dshīnschanas deenā nomīrre, 123 gad-

duš wezs tappīs. Wīnsch nekād ne bija brandwīhna dsehbrīs, sawā 23schā gaddā apprezzejees un ar peejahm seewahm 38 behrnūs dseendīmajīs. Wīnsch mīrdams 138 behrnūs un behrnū behrnūs dshīwūs pamette. Līhds gallam stīprīs un wessels tas ne ilgi preefsch sawās nahwes weenu dehlu apmekleja, kas 4 juhdsū tahlumā dshīwoja. Tam wīnsch fazzīja: „Es nahku terwī fwehtīht; man gan bīj bail, kà Deews man par zeenīgu ne turrehs, manni pee fewis usnemt, bet nu schīs bailūms atstahjīs, jo mans ēngelis īsgahjuschā nakstī man stīnnū dewīs, kà drihs mīrschu.“ Schīnnī preezībā wīnsch pehz pahru deenahm bes slīmmībās, us zeltēem gulleedams un sawu Deewū peelhgdams, noschīhrahs.

— 3.

Ragganai ne tizzi! krahp.

Buntīkku zeemā dshīwoja Līmmēr Anfsīs un Pundura Jannīs ilguš gaddūs mīhli, salīhdstīgi, kà jau zeemīneem peenahkās. Tomehr gaddījahs, kà Pundura nerahstūs dehlīs Jndrīkīs, Līmmēra ahbolū dahrsā par schohgu sleppen eekahpe un neween pulku ahbolū sagfchus pānehme, bet arriđsan kohku sarrūs bendīfī lause un fadaufīja. Līmmērs drihs peedstīnne blehdi un suhdseja wīnnū tehwan; bet schīs pahrstahweja dehlu, un tā notīfke, kà zeemīnī nehme fīhwetees, rahtees, schēndetees; tik tik tee ne sakahwahs. Pundurs dohmaja us atreefchamū, pee few fazzīdams: Ne! to wīnsch mān ne buhs welktī darrijs! Mānnū Jndrīkī par saglī dshīht! Tas wīnnam ne warr īseot par labbu! Wīnnam buhs man peemīneht! Wīnsch tabehl nogahje pee wezzās seewās, kas ohtrā zeemā dshīwoja un no kà laudīs daudstīnaja, kà tā zaur sawahm skohlahm ohtram gan ko warroht padarriht, un lūhdje scho ragganū, lai zeemīnam kahdu nelāimī ussuhstītu. Gan, gan! atbīlbeja wezzene, tā man masa leeta, kad tik warretū no tawa zeemīna sekkehī jeb kurpehm kahdu dabuhht. Pundurs sohlija raudstīht, un gahje. Mahjās pahrnahjīs, eeraug wīnsch, kà zeemīna fāimneeze sawā dahrsā drāhnās īsfahrstī schau-

deht. Wünsch peewelfahs klagt, nonem pahru
 jekku. Tahs dabbujis, dohdahs wünsch pee
 ragganas, mett tai, ne wahrdu fazzidams, tahs
 pagatas sekkes flehpi. Schi teiz us winnu:
 Labb! bet tew waijag man us weetas makfahf,
 zittadi manna skunste ne fo ne lihds. Pundurs
 prafs: zil tad, mihla mahmin, jums nahfahs?
 Es ne drihftu praffiht, atfakk schi; bet jo kahds
 makfa, jo manna skohla geld. Wihrs pasneeds
 winnai wesselu ohrti un sohl wehl treknu gattas
 slauni klagt. Sij nu ar Deewu, fauz raggana;
 ne buhs ilgi, un dsirdefi zeeminu waidam un
 fauzam; tahs sahpes, kas winnam no mannim
 taps usfuhrtas, ne dohs winnam ne kahdu mee-
 ru. Pundurs gaid un gaid, bet ne dsird Lin-
 meri brehzam; tas paleef sweiks wessels, ka bijs;
 strahda, ka strahdajis. Patlabban apstaitahs
 Pundurs, greech sohbus, wezzeni peeminue-
 dams, aiseet, ar winnu rahtees; nem teimehr
 sohlitu gattas slauni lihds. Raggana, gudrinee-
 ze, proht, ka nahks, un irr jau wissu fataikijusi.
 Pundurs winnai pahrmett, ka neko ne prohtohf,
 ka Limmeram ne kas ne kaischoht. Schi atbild:
 fo te gribbi daudf runnaht un teeptees? Woi
 tad suni, negg winnam eefsch kahjahm bakf un
 degg un fahp, itt ka wünsch ellé buhtu nokahpis
 un dsihwi welli winnu ar stangahm kneebtu?
 Wünsch, fo zeesdams, kluffam zeesch, ne grib-
 bedams tew to preeku wehleht skattihf, ka wünsch
 tohp mohzihts. To fazzijusi, wedd ta to ne-
 tizzigu us flehti, attais, ka kahdu apteeki, wezzu,
 ar wissabeem chrimeem un sawekla sihnehm no-
 mahletu, ar trihs atflehgham aisflehgtu lahdi.
 Kas te bij skattams! — Raffu mehtras un kasu
 kiplohtas, lihds ar driggeneem, lapfu- un fa-
 weeschu sahlehin; sehmelis un diweldreffis, ap-
 puhshloti melna willa kuschfiti un filla deega pa-
 wedeni, nalgati ar sinnu; kaltehts kruppis,
 kirfaks un ohdsis un schahweta sessa galla, wilka
 sohbs, lapfa purnis, mirrona fauli un zitti
 rihki, kas pee burschanas derr; eerohfchi wissadi.
 No schihs paschas lahdes isnem wiltneeze tahs
 pasihstamas sekkes, zell tahs muhsu Punduram
 preefsch azzin, saufdama: skatt! — Schis
 pahrbihstahs, redsedams, ka tahs sekkes mudsch
 no eedsihtahm naglahm un eespraustahm adda-

tahm un ka weetahm affins lahfes lihpy klagt.
 Ta! eesauzahs milku Pundurs, ja ta! Nu
 jau esimu ar meeru, un gahje. Gan drihf jo
 leelafus brihnumus redsefi, fauz winnam wezzene
 pakkal; gan tu redsefi, tizz mannam wahrdam!

Pahrnahzis, eefkattahs wünsch, ka zeeminsch
 klibbodams staiga, dsird, ka wünsch waid un
 stem. Na! dohma wünsch, to tew waijadseja!
 Raggana irr gan meistereene; ka jau teize, tee
 brihnumi irr redsami! un preezajahs sawa ne-
 gantâ firdi, ka zeeminam tas usgahjis un ka
 winnam ta jazeesch.

Limmers sinnam klibboja un zeete sahpes, bet
 ne wezzenes skohlas dehl; nema! Smags bluffis
 bij winnam netihfchi krittis us kahju un to paschu
 dikti faspcedis; tas winnam darrija sahpes, ta-
 pehz gahje wünsch klibbodams. Ne zil ilgi un
 nohst bij sahpes, kahja bij atfal wessela, wünsch
 staigaja ne mas wairs klibbodams, neds jutte wünsch
 eefsch kahjahm naglu un addatubakstischanas.

Kas scho stahsti lassjis, wehl tizz burwju un
 ragganu skohlahm un ehrmoschanahm un ne
 gribb saprast, ka tahdi Neekotaji laudis tikkai
 krahp; tas irr noschehlojams, no ta warr faz-
 zihf: winnam azzis, un wünsch ne reds; winnam
 aufis un wünsch ne dsird. — — —

Zeefas fluddinafchanas.

Pehz Kursemmes basnizas teefas spreedumu scheitan
 tohp sinnamu darrihts, ka ta piluiga basnizas teefas
 turrefchana ruddens laika no 24tas Septempera dee-
 nas lihds 7tu Oktoberera deenu irr nolikta.

Zelgawas pilli 3schâ Augusta 1826.

(S. W.)
 (Nr. 1251.)

M. Zircks, Kanzleris.
 Sekretahrs Elewogt.

No Jaunas-pils pagasta teefas tohp wissi tee saazi-
 nati, kam prassifchanas pee teem nomirruscheem
 fainneekcem Tschabbe Janna un Jhlen Krischa, par
 kurreu mantahm konkursis nolikts, lai, pee saundescha-
 nas sawas teefas, wisewehlaki lihds 11tu Septem-
 bera mehnescha deenu schi gadda pee schihs pagasta
 teefas ar sawahm prassifchanahm un parahdischanahm
 peteteizahs un to tahlaku spreedumu sagaida. Jaunas-
 pils pagasta teefa 31ma Juhni 1826.

(S. W.) ††† Ahmer Diebriffis, pagasta wezzakais.
 (Nr. 59.) C. Wagner, pagasta teefas ftrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Watwaidneeka wiffas Kreewu Walfs u. t. j. pr. tohp no Tahschu pagasta teefas wiffi parradu deweji ta zittfahrtiga famneeka Eweedra Zurra, kurra mahjas treschâ Zuhniusa deenâ ar ugguni aishgahjuschas, un kas tapehz tahs patš luhgdams atdewis irr, aizi-nati, lai feschu neddelu starpâ, tas irr, lihds 14tu Augusta deemu pee schihs pagasta teefas ar sawahm prassichanahm peeteiktohs, lai tas masums, kas no ugguns glabhtas tappis, winnu starpâ pehz teefas spreeduma warretu isdallihst tapt.

Tahschu pagasta teefâ, 4tâ Zuhniusa deenâ 1826. 2
 Birseneeka Geerts, pagasta wezzakais.
 Johrens, pagasta ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Dohbeles aprinka teefas no zota Zuhli schi gadda buhs to wehl nepahrdohtu palikfuschu atstahjumu ta meldera Fischer, prohti III puhru meechu, galbi, krehfli un wehl zittas leetas, ceksch Wilzes uhdens fudmallas tam wairak sohlitajam pahrdohht. Tas termins tahs pahrdohschanas schi atstahjuma irr us 16tu Augusta schi gadda no Wilzes pagasta teefas nolikts un schein par sinna-schanu to pirzeju tohp sinnamu darrihts.

Wilzes pagasta teefa 26tâ Zuhli 1826. I
 (S. W.) Puhn, pagasta wezzakais.
 (Nr. 54.) Jurkiewicz, pagasta teefas ffrihweris.

Kad schein pee Nihzes pagasta teefas 3 audekka gab-bali tanni Zuhni mehneschâ schi gadda irr nodohhti, bet tas kam peederr, wehl lihds schim naw peeteizees, tad tas schein tohp usazinahts, triju mehneschu star-pâ, prohti lihds 9tu Oktobra deenai schi gadda, patš atnahkt un ar geldigahm leezibahm pee schihs teefas parahblht, ka tas winnam pateesi peederr.

Nihzê 9tâ Zuhli 1826.
 ††† Duzmann Dahwid, pagasta wezzakais.
 Zürgens, pagasta teefas ffrihweris.

Pee leelas Sohdu muishas pagasta teefas weena Bruhna semneeku fehwe, 7 lihds 8 gaddu wezza, irr nodohhta, kas naw tahlu no leelas Sohdu muishas Andreika mahjahm peeklihdusi. Lai tas, kam schi fehwe taini peederr, 4tru neddelu starpâ no appafschâ rakstias deenas pee schihs pagasta teefas atfauzahs, jo pehz schi nolikta laika winna tai pagasta lahdei par labbu schein uhtropê tapš pahrdohhta.

Leela Sohdu muishâ 5tâ Augusta 1826. 3
 (S. W.) Nahrum Ansis, pagasta wezzakais.
 (Nr. 94.) Fr. Heing, pagasta teefas ffrihweris.

Zitta fluddinafchana.

Leelâ Wirzawâ pee basnizas tirgus tapš turrehts tanni swehdeenâ pehz Zalgawas Mahras tirgu. 2

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgê tanni 9tâ Augusta 1826.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 75½ kap. papihru naudas gelbeja	I	—	I pohds fannepu tappe makfahts ar	—	60
5 — papihru naudas	I	33½	I — linnu labbakas furtes — —	I	—
I jauns dahlderis	—	—	I — flittakas furtes — —	—	65
I puhrs rudsu tappe makfahts ar	I	—	I — tabaka	—	70
I — fweeschu	I	20	I — dselses	—	70
I — meeschu	—	80	I — fweesta	I	90
I — meeschu = putraimu — —	I	50	I muzza filku, preeschu muzzâ — —	4	50
I — ausu	—	80	I — wihfchuu muzzâ — —	4	75
I — fweeschu = miltu — —	I	50	I — farkanas fahls	5	50
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	I	20	I — rupjas leddainas fahls — —	5	—
I — rupju rudsu = miltu — —	—	90	I — rupjas baltas fahls — —	4	—
I — firnu	I	50	I — smalkas fahls	3	75
I — linnu = sehklas	I	75	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un		
I — fannepu = sehklas	I	—	warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
I — fimmenu	I	75	makfa.		

Es ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.